

ACES Nyhetsbrev 2021

Kick-off I høst fikk vi hilst skikkelig på hverandre i et hybrid oppstarts-møte, som til tross for litt tekniske problemer ble en veldig bra dag. Takk til alle som kunne komme, fysisk og digitalt!

Til høyre ser vi våre FoU-samarbeidspartnere fra DRIFT – Dutch Research Institute for Transitions, Helge fra Jernbanedirektoratet, og prosjektleder Kristin. Under ser vi bilde fra Norske Havners presentasjon, som viser til at havner kan bidra til flere av bærekraftsmålene og derfor er sentrale for bærekraftig samfunnsutvikling.

Videre diskusjoner gikk på vilje til endring – for eksempel hvilken rolle myndighetene og bedrifter har i dette. Generelt var det enighet om behovet for å samarbeide på tvers av aktører, for å skape forståelse for krav og behov. Og i fortsettelsen av det, ble det påpekt reelt behov for dette prosjektet.

Omstillingsprosess Dette bringer oss over til forskningsdesignet i prosjektet – Transition management (TM). Som presentert av DRIFT i Nederland, er dette en metode for å kombinere forskning og anvendt arbeid – både mtp. hvordan havna arbeider, og hvordan bedriftene i havna arbeider for å bidra til omstilling. Omstilling vil kort fortalt si en strukturell endring av tradisjonell praksis, og målet med TM er å gjøre denne prosessen lettere. Gjennom dialog i flere runder, skal prosjektet hjelpe aktørene å tyde kompleksiteten som oppstår i møte med nye bærekraftskrav og konkurrerende bedrifter eller motstand fra samfunnsaktører. Tankesettet bak denne prosessen skal være optimalisering, og å ha et kritisk blikk på egen og dagens praksis.

Noen av tingene som ble diskutert på møtet:

- Kostnadene ved fornying av utstyr og behov for støtteordninger
- Tre utfordringer for havner er 1) usikkerhet om teknologi, 2) sårbarhet når det kommer til feilinvesteringer, 3) og hvordan skaffe finansiering
- Små havner kan sies å ha særlige utfordringer

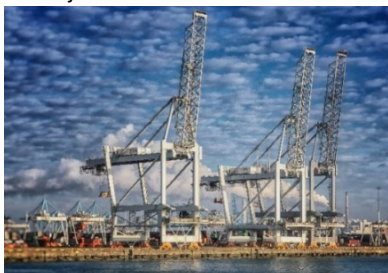
Tre havner er med i prosjektet hvor forskerteamet skal være med å sette opp transisjonsarenaer i samråd med havnene. Dette er Bodø, Kristiansand og Borg havn. I forkant av disse arenaene, skal vi jobbe sammen med å identifisere aktører som skal være med på dialog fremover, samt finne fram til fokusområdene som både havnene selv ønsker å jobbe med, og som vi ser kan være hensiktsmessig med tanke på det overordnede målet –energi- og bærekraftig-omstilling. Her er arbeidet allerede godt i gang, med innledende dialog og dokumentinnsamling. I denne forbindelse er det også satt i gang en kartlegging av internasjonale og nasjonale reguleringer som skal oppdatere litteraturen og endringer som har skjedd siden datainnsamling i prosjektet TRAZEPO -Transition towards zero emission ports.

Nyåret 2022 Dette er et samarbeidsprosjekt, og metodikken med transition management mener vi er meget godt egnet for denne typen prosjekt. I januar setter prosjektet i gang en storstilt kunnskapsoverføring mellom DRIFT og SINTEF, der vi skal lære fra ekspertene hvordan best sette sammen og fasilitere transisjonsarenaer, og sammen med kunnskapen om havn, tilpasse prosessen til å fremskynde omstilling i havnesektoren, sammen med partnerne. Parallelt med transisjonsarenaer for enkelthavnene i prosjektet, skal det også settes opp en nasjonal transisjonsarena. Noen av aktørene som er

Frontrunnere

Et av hovedarbeidene i arbeidspakke 1 har også kommet godt i gang – kartlegging av frontrunnerhavner – for å lære og dra inspirasjon av i forberedelsen av arena-arbeidet. Av internasjonale havner har vi opprettet kontakt med Gøteborg, Aalborg, Groeningen, og i Norge skal vi se nærmere på bl.a. Oslo, Bergen og CCB. Dokumentinnhenting er allerede startet, og i skrivende stund planlegges intervju med ledelse og miljøsjefer i flere av dem. I mars 2022 skal det være erfaringsoverføringsmøte med forskerne som skal jobbe med transisjonsarenaene.

tenkt med her er Coast Center Base AS (CCB), Norske Havner, NHO Logistikk og Transport, Kystrederiene, Skift, Kystverket, Sjøfartsdirektoratet, Miljødirektoratet, Jernbanedirektoratet, og Statens vegvesen.

I januar skal vi også ha første møte i vårt **Digital Advisory Board**. Rådets hensikt er å holde kontakt med det internasjonale miljøet både innen forskning på havn, og hvordan andre havner jobber med omstilling. Bekreftede deltakere så langt er:

René Poulsen (Copenhagen Business School), Daria Gritsenko (University of Helsinki), Steen Hintze (Port of Hirtshals), Joachim Gunmalm, (Port of Gothenburg), Rosa Mari Darbra (Polytechnic University of Catalonia). Dette første møtet vil også få besøk av Valter Selén (ESPO). Andre

deltakere i rådet er Asgeir Sørensen (NTNU) og Antti Silvast (Nordic Energy Research).

Det er mye spennende i vente i 2022 og vi gleder oss til fortsettelsen. Med dette ønsker vi alle våre samarbeidspartnere en riktig god jul og et godt nytt år!

ANDRE TILKNYTNINGER:

Utdanning/undervisning

NTNU KULT: Ansettelse Post-Doc
NTNU KULT: Hjemmeeksamen til masterstudenter der Borg havn inngår som tema
NTNU KULT: Masterstudent skal ha Borg havn som case
FME NTrans: Post-doc i NTrans kobles mot havnecaser i ACES

Koblinger til andre prosjekter

Maren II: Maritime Energy Transition. Finansiering fra Nordic Innovation. Norsk side ledes av RENERGY, SINTEF Energi og SINTEF AS er partnere. In-kind fra ACES og Interport.

Interport - Integreerte energisystemer i havner

ElMar -Elektrifisering av maritim transport og framtidens havner

FME MoZEEs - Norwegian Research Center on Zero Emission Energy Systems for Transport

Gemini-Senter Sustainability Transitions

Populærvitenskapelig

Kristin Ystmark
Bjerkan (2021) Bærekraft i havn og tilgrensende transportsystemer. Glimt fra forskning i SINTEF, Norske havner fagseminar 22. september 2021, Trondheim

Lillian Hansen (2021) Ports as energy hubs. MoZEEs FME Annual Meeting, 3.-4. november 2021, Trondheim

Hva innebærer det å være

Samarbeidspartner?

<https://www.forskningsradet.no/siteassets/sok-om-finansiering/samarbeidspartner-i-prosjekter.pdf>